

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง แรงและผลของแรง

มีอะไรบ้าง (3)

ครูผู้สอน ครูชนาธิป แดงฉำ

เรื่อง

แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (3)

คำถามชวนคิด

ผู้รักษาประตูของทีมสีฟ้า
ต้องทำอะไรให้ลูกฟุตบอล
เคลื่อนที่ไปยังผู้เล่น
ในทีมตนเอง

คำถามชวนคิด

หากตอนนี้ลูกฟุตบอลอยู่ที่ทีมสีฟ้า
จะต้องทำอย่างไรให้ลูกฟุตบอล
เคลื่อนที่ไปถึงทีมของตัวเอง
ที่อยู่ไกลออกไปให้เร็วที่สุด
โดยที่ไม่โดนทีมสีแสดแย่งไปก่อน

คำถามชวนคิด

หากออกแรงเตะไปเรื่อย ๆ
แล้วไปเจอทีมฝั่งสีแสดอยู่
ด้านหน้า ต้องทำอย่างไร

คำถามชวนคิด

การเล่นฟุตบอลทั้ง 3 แบบ
เกี่ยวข้องกับ การออกกำลังกาย
อย่างไรบ้าง

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

จุดประสงค์ของกิจกรรม

สังเกตและอธิบายผลของการออกแรงและการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ของวัตถุ
เมื่อมีแรงกระทำ

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

วัสดุ-อุปกรณ์

ลูกฟุตบอลหรือลูกวอลเลย์บอล

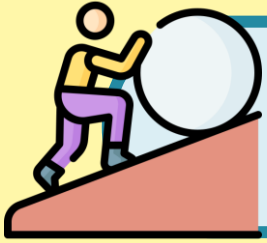

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมืออะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

1. สมาชิกในกลุ่มนั่งกับพื้น
ล้อมกันเป็นวงกลม
ห่างกันประมาณช่วงแขน
แล้วทำกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมืออะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

1.1 วางลูกบอลบนพื้นราบ แล้วผลักกันรับส่ง ลูกบอลที่อยู่บนพื้นไปให้กับเพื่อนที่นั่งอยู่ตรงข้าม ขณะรับส่งลูกบอลให้แต่ละคนสังเกตการออกแรง และผลที่มีต่อการเคลื่อนที่ของลูกบอล บันทึกผล

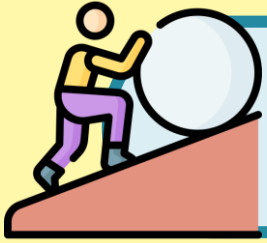

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

1.2 ส่งลูกบอลต่อให้เพื่อนในกลุ่ม
จนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

1.3 แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนในกลุ่มเพื่อหาวิธีการ และบันทึกวิธีการที่จะทำให้ลูกบอลที่กำลังเคลื่อนที่เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

- ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น
- ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปในทิศทางเดิมแต่ช้าลง
- ลูกบอลเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

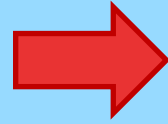

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

วิธีทำ (ตอนที่ 2)

1.4 ลงมือทำกิจกรรมตามวิธีการที่คิดไว้ บันทึกผล
การสังเกตทิศทางของแรงที่กระทำต่อลูกบอลและ
ทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่หลังออกแรงกระทำต่อ
ลูกบอล และนำเสนอ

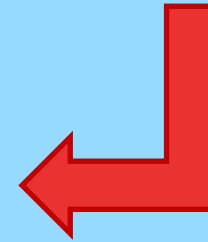
ผลัดกันรับส่งลูกบอลที่อยู่บนพื้น
ไปให้กับเพื่อนที่อยู่ตรงข้าม และ
สังเกตการออกแรงและผลที่มีต่อ
การเคลื่อนที่ของลูกบอล

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเพื่อ
หาวิธีที่จะทำให้ลูกบอลที่กำลังเคลื่อนที่
เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ ดังนี้

- ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น
- ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปในทิศทางเดิมแต่ช้าลง
- ลูกบอลเปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

ลงมือทำกิจกรรมตามวิธีการที่คิดไว้
และสังเกตทิศทางของแรงที่กระทำต่อ
ลูกบอลและทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่
หลังออกแรงกระทำต่อลูกบอล

ตอนที่ ๒

บันทึกผลการทำกิจกรรม

ขีด ✓ ใน
ที่เลือกตาม
ที่สังเกตได้

๑. การสังเกตการออกแรงและผลที่มีต่อการเคลื่อนที่ของลูกบอล

การกระทำ	การออกแรง	การเคลื่อนที่ของลูกบอล
การส่งลูก	☐ ไม่ออกแรง ☐ ออกแรง	☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากอยู่นิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่
การรับลูกบอล	☐ ไม่ออกแรง ☐ ออกแรง	☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากอยู่นิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

ใบงาน

แรงและผลของแรง

หน้าที่ 38-41

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 1)

การกระทำ	การออกแรง	การเคลื่อนที่ของลูกบอล
การส่ง ลูกบอล	☐ ไม่ออกแรง ☐ ออกแรง	☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากหยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 1)

การกระทำ	การออกแรง	การเคลื่อนที่ของลูกบอล
การรับ ลูกบอล	☐ ไม่ออกแรง ☐ ออกแรง	☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากหยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล แบบต่าง ๆ	ผลการสังเกต
1. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไป ในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น วิธีการ.....	<u>ทิศทางของแรงที่กระทำต่อลูกบอล</u> ☐ ทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่ ☐ ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่ ☐ ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล แบบต่าง ๆ	ผลการสังเกต
1. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไป ในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น วิธีการ.....	<u>ทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่หลังออกแรงกระทำต่อลูกบอล</u> ☐ ทิศทางเดิม ☐ ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลัง เคลื่อนที่ ☐ ทิศทางอื่น

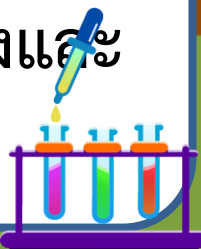
กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง

บทบาทครู

1. แจกใบงาน เรื่อง แรงและผลของแรง ให้กับนักเรียน
2. ครูคอยช่วยเหลือนักเรียนในการทำกิจกรรม
3. เน้นย้ำนักเรียนในการสังเกตการออกแรง ทิศทางของแรง และผลของการออกแรง

บทบาทนักเรียน

1. ผลัดกันรับส่งลูกบอลให้เพื่อนที่อยู่ฝั่งตรงข้าม สังเกตการออกแรงและผลที่มีต่อการเคลื่อนที่ของลูกบอล
2. หาวิธีที่จะทำให้ลูกบอลที่กำลังเคลื่อนที่เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ
3. ลงมือทำกิจกรรม สังเกตทิศทางของแรงและทิศทางการเคลื่อนที่ของลูกบอล

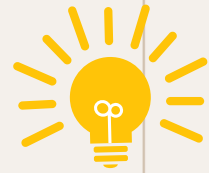
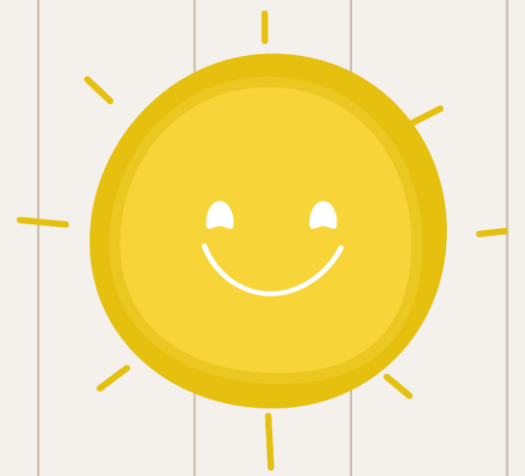

มาฝึกลูกบอลกันเถอะ

อภิปรายผล จากการทำกิจกรรม

ผลของการออกแรง

ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ของวัตถุ

คำถาม

เมื่อถือลูกบอลอยู่ในมือหนึ่ง ๆ
ลูกบอลมีการเคลื่อนที่หรือไม่

ลูกบอลไม่มีการเคลื่อนที่

เมื่อส่งลูกบอลให้เพื่อน มีการออกแรงหรือไม่
ถ้ามี แรงแนั้นีผลต่อการเคลื่อนที่ของลูกบอลอย่างไร

มีการออกแรง โดยส่งผลให้ลูกบอล
เคลื่อนที่ไปข้างหน้า

เมื่อรับลูกบอลจากเพื่อน มีการออกแรงหรือไม่
ถ้ามี แรงแนั้นีผลต่อการเคลื่อนที่ของลูกบอลอย่างไร

มีการออกแรง
โดยส่งผลให้ลูกบอลหยุดนิ่ง

เมื่อส่งลูกบอลให้เพื่อน ลูกบอลมีการเคลื่อนที่อย่างไร

มีการเคลื่อนที่จากมือเรา
ไปที่มือของเพื่อน

ลูกบอลเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่
จากมือเราไปที่มือของเพื่อน

เรียกอีกอย่างว่า มีการเปลี่ยนแปลง
การเคลื่อนที่ โดยลูกบอลเปลี่ยนจาก
หยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่

การรับลูกบอลจากเพื่อน ลูกบอลมีการเคลื่อนที่อย่างไร

เปลี่ยนจากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 1)

การกระทำ	การออกแรง	การเคลื่อนที่ของลูกบอล
การส่งลูกบอล	☐ ไม่ออกแรง ☒ ออกแรง	☒ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่จากหยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 1)

การกระทำ	การออกแรง	การเคลื่อนที่ของลูกบอล
การรับ ลูกบอล	☐ ไม่ออกแรง ☒ ออกแรง	☐ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากหยุดนิ่งเป็นเคลื่อนที่ ☒ เปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ จากเคลื่อนที่เป็นหยุดนิ่ง ☐ เปลี่ยนทิศทางการเคลื่อนที่

การทำให้ลูกบอลเคลื่อนที่เร็วกว่าเดิมทำได้อย่างไร

ออกแรงในทิศทางเดิมแต่ออกแรงเพิ่มขึ้น
อย่างต่อเนื่อง หรือออกแรงในทิศทางเดียวกับ
ที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่อย่างต่อเนื่อง

การทำให้ลูกบอลเคลื่อนที่ช้าลง ทำได้อย่างไร

ออกแรงในทิศทางตรงกันข้ามกับ
ทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่มา

การทำให้ลูกบอลเปลี่ยนทิศทางการเล่นที่
ทำได้อย่างไร

ออกแรงผลักลูกบอลไปในทิศทางอื่น
ที่ไม่ใช่ทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

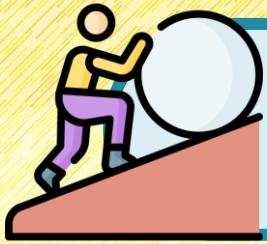
การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

1. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไป
ในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น
วิธีการ.....**ออกแรงในทิศทาง**
เดียวกับการเคลื่อนที่
ของลูกบอลไปเรื่อย ๆ

ทิศทางของแรงที่กระทำต่อลูกบอล

- ทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่
- ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่
- ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

1. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไป
ในทิศทางเดิมแต่เร็วขึ้น

วิธีการ...**ออกแรงในทิศทาง**
เดียวกับการเคลื่อนที่
ของลูกบอลไปเรื่อย ๆ

ทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่หลังออกแรงกระทำต่อลูกบอล

ทิศทางเดิม

ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลัง
เคลื่อนที่

ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

2. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปใน
ทิศทางเดิมแต่ช้าลงจนหยุดนิ่ง
วิธีการ.....**ออกแรงในทิศทาง**
ตรงกันข้ามกับการเคลื่อนที่
ของลูกบอลไปเรื่อย ๆ .....

ทิศทางของแรงที่กระทำต่อลูกบอล

- ทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่
- ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่
- ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

2. ลูกบอลเคลื่อนที่ต่อไปใน
ทิศทางเดิมแต่ช้าลงจนหยุดนิ่ง
วิธีการ.....**ออกแรงในทิศทาง**
ตรงกันข้ามกับการเคลื่อนที่
ของลูกบอลไปเรื่อย ๆ .....

ทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่หลังออกแรงกระทำต่อลูกบอล

ทิศทางเดิม

ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลัง
เคลื่อนที่

ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

3. ลูกบอลเปลี่ยนทิศ

ทางการเคลื่อนที่

วิธีการ.....

.....
ออกแรงกับลูกบอลใน

.....
ทิศทางอื่น

ทิศทางของแรงที่กระทำต่อลูกบอล

ทิศทางเดียวกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่

ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่

ทิศทางอื่น

กิจกรรมที่ 1 แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (ตารางที่ 2)

การเคลื่อนที่ของลูกบอล
แบบต่าง ๆ

ผลการสังเกต

3. ลูกบอลเปลี่ยนทิศ

ทางการเคลื่อนที่

วิธีการ.....

ออกแรงกับลูกบอลใน

ทิศทางอื่น

ทิศทางที่ลูกบอลเคลื่อนที่หลังออกแรงกระทำต่อลูกบอล

ทิศทางเดิม

ทิศทางตรงกันข้ามกับทิศทางที่ลูกบอลกำลังเคลื่อนที่

ทิศทางอื่น

นักเรียนสรุปผลการทำกิจกรรม ด้วยตนเอง

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า....

แรงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนที่ของวัตถุ
โดยอาจทำให้วัตถุเปลี่ยนจากอยู่นิ่งเป็นเคลื่อนที่
หรือเปลี่ยนจากกำลังเคลื่อนที่เป็นเคลื่อนที่เร็วขึ้น
เมื่อมีแรงกระทำในทิศทางเดียวกับทิศทาง
การเคลื่อนที่ของวัตถุ

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า....

แต่ถ้าแรงที่กระทำต่อวัตถุมีทิศทางตรงกันข้าม
กับทิศทางการเคลื่อนที่ของวัตถุ อาจทำให้วัตถุ
เคลื่อนที่ช้าลง หยุดนิ่ง หรือเคลื่อนที่ในทิศทาง
ตรงกันข้ามกับทิศทางการเคลื่อนที่เดิม

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า....

หรือถ้ามีแรงกระทำในทิศทางอื่นที่ไม่ใช้ทิศทาง
ที่วัตถุกำลังเคลื่อนที่อาจทำให้วัตถุเปลี่ยนแปลง
ทิศทางการเคลื่อนที่

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง แรงและผลของแรงมีอะไรบ้าง (4)

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. ใบงาน เรื่อง แรงและผลของแรง หน้า 42-43
2. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการเคลื่อนที่ของวัตถุ